

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Undervisnings- och kulturministeriet

Utbildning

Utvärderingsplan för utbildningen 2012–2015

Undervisnings- och kulturministeriets publikationer 2012:15

Utvärderingsplan för utbildningen 2012–2015

Undervisnings- och kulturministeriets publikationer 2012:15

Opetus- ja kulttuuriministeriö • Koulutus- ja tiedepolitiikan osasto • 2012

Undervisnings- och kulturministeriet • Utbildnings- och forskningspolitiska avdelningen • 2012

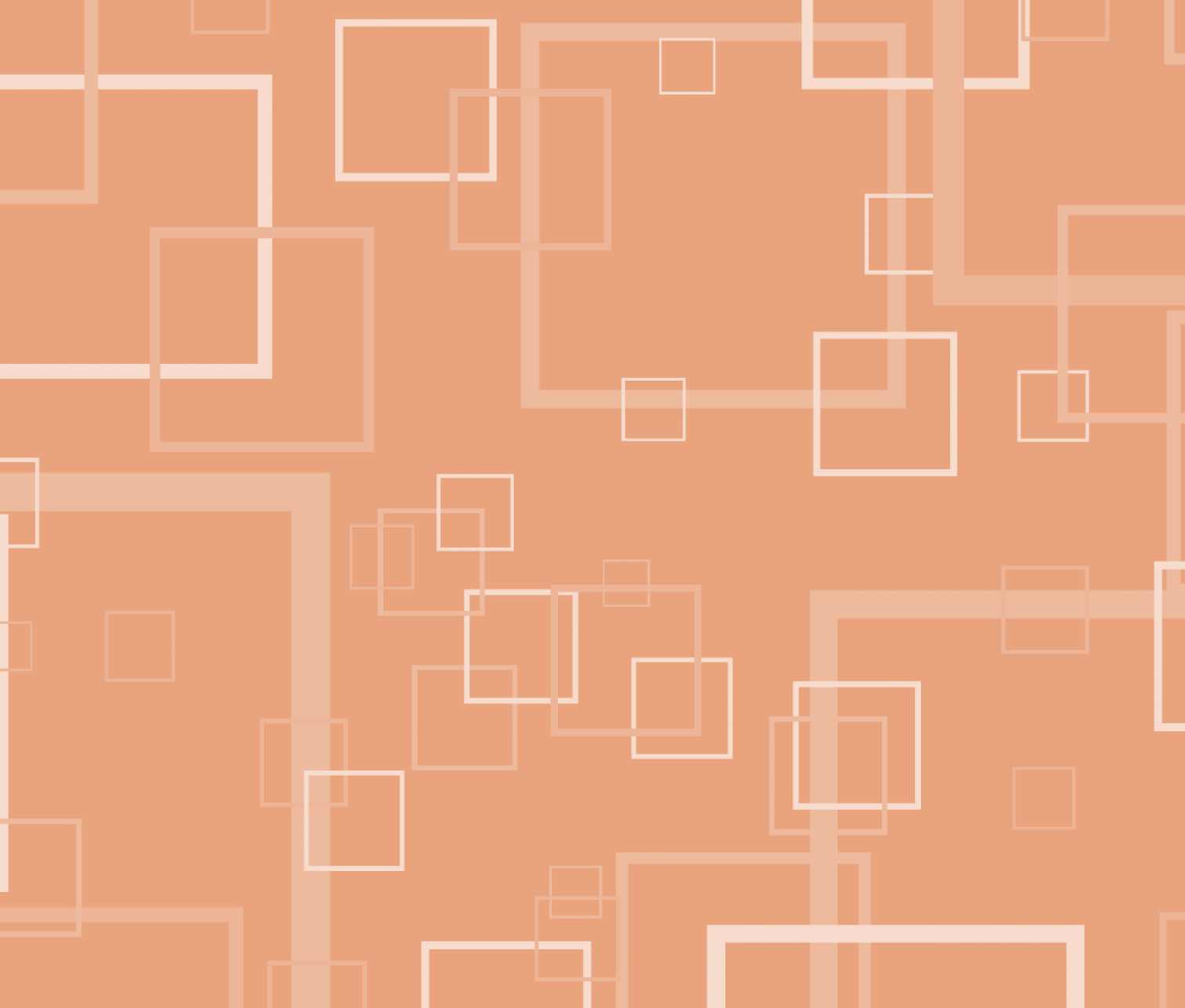
Opetus- ja kulttuuriministeriö / Undervisnings- och kulturministeriet
Koulutus- ja tiedepolitiikan osasto / Utbildnings- och forskningspolitiska avdelningen
PL / PB 29
00023 Valtioneuvosto / Statsrådet

www.minedu.fi/publikationer

Taitto / Ombrytning: Teija Metsänperä, Liisa Heikkilä
Kannen kuva / Pämbild: Kirsty Pargeter, www.Rodeo.fi

ISBN 978-952-263-119-0 (PDF)
ISSN-L 1799-0343
ISSN 1799-0351 (Online)

Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja / Undervisnings- och kulturministeriets publikationer 2012:15

Undervisnings- och kulturministeriet har i dag beslutat om en utvärderingsplan för utbildningen för åren 2012–2015. Enligt regeringsprogrammet ska utvärderingsverksamheten i fråga om utbildning stärkas. Under planperioden grundas det nationella utvärderingscentret för utbildningen där man koncentrerar de centrala uppgifterna och kompetenserna i fråga om utvärdering. Genom att grunda centret stärks och förtydligas utvärderingsverksamhetens oberoende och självständiga ställning samt den finländska utbildningsutvärderingens nationella och internationella roll.

Tyngdpunkterna i utbildningsutvärderingen och utvärderingsobjekten bygger på regeringsprogrammet och utvecklingsplanen för utbildning och forskning 2011–2016. För att utbildningen ska kunna utvecklas i riktning mot målen förutsätts också högklassig utvärderingsinformation. Under planperioden deltar man i ett flertal internationella utvärderingar. Av dessa får man jämförelsematerial om det finländska utbildningssystemets tillstånd i förhållande till utbildningssystemen i andra länder samt information till grund för skapandet av nya lösningar.

Helsingfors den 13 januari 2012

Undervisningsminister

Jukka Gustafsson

Undervisningsråd

Petri Haltia

Innehåll

1	<u>Utgångspunkter för utvärderingen</u>	7
2	<u>Organisering av utvärderingsverksamheten</u>	9
3	<u>Riktlinjer för utvärderingen</u>	11
	3.1 Externa utvärderingar av utbildningen	11
	3.2 Uppföljande utvärderingar av inlärningsresultaten	12
	3.3 Regionförvaltningsverkens utvärdering av basservicen	13
	3.4 Utvärdering av högskoleutbildningen	13
	3.5 Internationella utvärderingar	14
4	<u>Finansiering</u>	15
5	<u>Uppföljning</u>	16

1 Utgångspunkter för utvärderingen

Utvärderingar av utbildningen och högskolorna ger viktig information till stöd för beslut och styrning inom utbildningspolitiken samt för högskolorna och läroanstalterna. Utvärderingsinformationen stödjer det lokala, regionala och riksomfattande utvecklingsarbetet som syftar till att förbättra utbildningens kvalitet, studerandenas inläring samt utbildningsväsendets personals arbete. Genom extern utbildningsutvärdering får man oberoende datamaterial som inte kan produceras tjänstemannavägen.

På basis av externa utvärderingar av utbildningen och uppföljande utvärderingar av inlärningsresultaten utarbetar undervisnings- och kulturministeriet en utvärderingsplan. Planen är utarbetad i samarbete med Rådet för utbildningsutvärdering och Rådet för utvärdering av högskolorna samt med Utbildningsstyrelsen. Utvärderingsplanen berör

sådan extern utbildningsutvärdering till vilken man riktar finansiering från undervisnings- och kulturministeriets huvudklass eller som genomförs av organisationer som är resultatstyrda av undervisnings- och kulturministeriet. Enligt statsrådets förordning 1061/2009 om utvärdering av utbildning ska planen presentera riktlinjer och fokuseringar för utbildningsutvärderingen samt utvärderingarnas finansiering och uppföljning. I förordningen finns därtill bestämmelser om utvärderingens mål, utvärderingsprinciperna samt om Rådet för utbildningsutvärdering.

I lagarna om grundläggande utbildning, gymnasieutbildning, yrkesutbildning, yrkesinriktad vuxenutbildning, fritt bildningsarbete och grundläggande konstundervisning (628-633/1998) finns bestämmelser om utbildningsutvärdering. Enligt dessa lagar finns det för den externa utvärderingen i

anslutning till undervisnings- och kulturministeriet ett råd för utbildningsutvärdering som är ett oberoende sakkunnigorgan. Om utvärderingsrådet bestäms i statsrådets förordning 1061/2009. Utöver de uppgifter som presenteras i förordningen och denna utvärderingsplan kan Rådet för utbildningsutvärdering även ta emot andra uppdrag som gäller utvärdering.

Utbildningsstyrelsen genomför nationella uppföljande utvärderingar gällande inlärningsresultaten. Syftet med dessa är att utreda hur väl man uppnått målen som ställts för utbildningen i läroplanerna och examensgrunderna.

I universitetslagen (558/2009) och yrkeshögskolelagen (351/2003) finns bestämmelser om utvärdering av högskolorna. Universiteten och yrkeshögskolorna ska regelbundet delta i extern utvärdering av sin verksamhet och sina kvalitetssystem. Enligt bestämmelserna finns i anslutning till undervisnings- och kulturministeriet ett råd för utvärdering av högskolorna som är ett oberoende sakkunnigorgan och som det finns noggrannare bestämmelser om i statsrådets förordning 794/2009. Utöver de uppgifter som presenteras i förordningen kan rådet även ta emot andra uppdrag som gäller utvärdering.

Enligt lagen om regionförvaltningsverken (896/2009) omfattar verkens uppgifter utvärdering av den regionala tillgången till basservice.

Under planperioden deltar Finland i ett flertal internationella utvärderingar. En del av dessa är utvärderingar som man deltagit i redan tidigare och genom vilka man får viktig information också om utvecklingstrenderna i vårt utbildningssystem. De nya utvärderingarna utvidgar den internationella jämförbarheten inom utbildningen och Finland deltar också i utvecklingen av utvärderingsmetoderna. De internationella utvärderingarna kompletterar de nationella utvärderingarna, ger information om Finlands placering i förhållande till andra utbildningssystem och gör det möjligt att betrakta vår utbildning och dess resultat i ett större sammanhang. Internationell jämförelse vittnar om den finländska utbildningens starka sidor, men lyfter också fram områden som måste utvecklas vidare. Till grund för det nationella utvecklingsarbetet får man jämförande utvärderingsinformation om olika lösningars funktion och resultatrikedom.

2 Organisering av utvärderingsverksamheten

Utbildningsutvärdering genomförs vid Rådet för utbildningsutvärdering och Utbildningsstyrelsen. Mandatperioden för Rådet för utbildningsutvärdering är 1.9.2011–31.12.2013. Undervisnings- och kulturministeriet har avtalat med Jyväskylä universitet om att placera sekretariatet vid universitetet, där det fungerar som en separat institution. För externa utvärderingssyften kan undervisnings- och kulturministeriet rikta anslag även till andra organisationer än de ovannämnda.

Högskolorna svarar för kvaliteten på sin verksamhet. Rådet för utvärdering av högskolorna bistår högskolorna och undervisnings- och kulturministeriet i frågor som gäller utvärdering av högskolorna, ordnar utvärderingar i fråga om

högskolornas verksamhet och kvalitetssystem, stödjer högskolornas kvalitetssäkring och -utveckling samt deltar i internationell utvärderingsverksamhet och samarbete i fråga om utvärdering. Det nuvarande utvärderingsrådets mandatperiod upphör den 31 december 2013. Sekretariatet för Rådet för utvärdering av högskolorna finns i anslutning till undervisnings- och kulturministeriet i Helsingfors.

Regionförvaltningsverken uppföljer, övervakar och utvärderar att tillgången till basservice följer lagen och är jämlik. Riktlinjerna för utbildningsutvärdering utstakas av undervisnings- och kulturministeriet i utvärderingsplanen för utbildningen. Om utvärderingen av basservicen avtalar man i större detalj genom

strategiska resultatavtal som utarbetas för varje regionförvaltningsverk för hela regeringsperioden och som justeras årligen.

Enligt regeringsprogrammet för statsminister Katainens regering grundas ett nationellt center för utbildningsevaluering i Finland. De centrala uppgifterna och kompetenserna i fråga om utbildningsutvärdering koncentreras till en tydligare, effektivare och mer genomslagskraftig helhet. Genom att koncentrera funktionerna skapar man synergier och utvärderingsverksamhetens oberoende och självständiga ställning stärks. Utvärderingscentret

stärker den finländska utbildningsutvärderingens nationella och internationella roll.

Utvärderingsfunktionerna vid Rådet för utbildningsutvärdering, Rådet för utvärdering av högskolorna och Utbildningsstyrelsen koncentreras till nationella centret för utbildningsevaluering. Vartdera utvärderingsrådets och Utbildningsstyrelsens olika uppgifter beaktas i sammanslagningen så att funktionernas olika karaktärer tryggas. Utvärderingscentrets verksamhet inleds i början av 2014.

3 Riktlinjer för utvärderingen

Den externa utvärderingen av utbildningen fokuserar på

- förverkligandet av jämställdheten i utbildningen
- utbildningens produktivitet och ekonomi
- utbildningens konsekvenser för välfärden, sysselsättningen och konkurrenskraften

I alla utvärderingar fäster man speciell vikt vid dessa fokuseringar. Beroende på utvärderingsobjektet kan fokuseringarnas betydelse också variera.

I början av sin mandatperiod beslutar Rådet för utbildningsutvärdering om riktlinjerna och principerna för utvärderingsverksamheten. Därtill utarbetar rådet årligen en verksamhetsplan som preciserar utvärderingsplanen för utbildningen. Rådet för utvärdering av högskolorna utarbetar en

omfattande verksamhetsplan för sin mandatperiod och planen justeras årligen med en arbetsplan. Den nuvarande verksamhetsplanen gäller för 2010–2013. Undervisnings- och kulturministeriet förhandlar årligen med råden om utvärderingens riktlinjer. I genomförandet av utvärderingarna beaktas den svenskspråkiga utbildningens specialbehov.

3.1 Externa utvärderingar av utbildningen

En del av utvärderingarna som genomförs under planperioden är omfattande utvärderingar som gäller olika utbildningsnivåer och -sektorer. Dessa kan också genomföras i samarbete mellan flera aktörer. Utvärderingen av temat ”Att lära sig att lära”

genomförs av Helsingfors universitets center för utbildningsevaluering.

- Utvärdering av utbildningstjänster för invandrare (2012–2013)
- Syntesutvärdering av den svenskspråkiga utbildningen (2012)
- Utvärdering av småbarnsfostran (2012–2013)
- Helhetsutvärdering av den yrkesinriktade utbildningens läroplansprocess (2013–2015)

- Utvärdering av inlärningsfärdigheterna på årskurs 9 i den grundläggande utbildningen (2012)
- Identifiering och erkännande av inläring som skett tidigare och utanför utbildningen (2014–2015)

3.2 Uppföljande utvärderingar av inlärningsresultaten

Nationella stickprovsbaserade uppföljande utvärderingar av inlärningsresultaten inom den grundläggande utbildningen:

Uppföljande utvärderingar av de nationella inlärningsresultaten inom den grundläggande utbildningen

	2012	2013	2014	2015
Longitudinell uppföljning av inlärningsresultaten i matematik	<i>Insamling</i>	<i>Rapport</i>		
Matematik åk 9			<i>Insamling</i>	<i>Rapport</i>
Modersmål och litteratur åk 9		<i>Insamling</i>	<i>Rapport</i>	
Främmande språk åk 9	<i>Insamling</i>	<i>Rapport</i>		
Hälsokunskap åk 9	<i>Insamling</i>	<i>Rapport</i>		
Huslig ekonomi åk 9		<i>Insamling</i>	<i>Rapport</i>	
Finska som andra språk åk 9			<i>Insamling</i>	<i>Rapport</i>
Samiska, romani, teckenspråk (5 prov) som modersmål			<i>Insamling</i>	<i>Rapport</i>
Samhälleliga ämnen: historia och samhällslära åk 9	<i>Rapport</i>			
Naturvetenskaper åk 9	<i>Rapport</i>			
Ämneshelheter åk 9	<i>Rapport</i>			

Stickprovsbaserade uppföljande utvärderingar av inlärningsresultaten inom yrkesutbildningen:

- Grundexamen inom lantbruksbranschen, hårbranschen och el- och automationsteknik 2009–2012
- Grundexamen inom företagsekonomi, hantverk och konstindustri och huslig ekonomi och rengöringsservice 2010–2013
- Grundexamen inom livsmedelsbranschen och ytbehandlingsbranschen 2011–2014
- Grundexamen inom bilbranschen, musikbranschen, textil- och beklädnadsbranschen och informations- och kommunikationsteknik 2012–2015
- Nyckelfärdigheter för det livslånga lärandet 2012–2015

3.3 Regionförvaltningsverkens utvärdering av basservicen

- Den regionala tillgången till grundläggande utbildning (2013)
- Den regionala tillgången till utbildning på andra stadiet (2013)
- Den regionala tillgången till grundläggande konstundervisning (2012)

3.4 Utvärdering av högskoleutbildningen

I utvärderingen av högskoleutbildningen betonas utveckling av auditeringarna av högskolornas kvalitetssäkringssystem och internationellt samarbete.

År 2012 inleder Rådet för utvärdering av högskolorna andra omgången av auditeringar av högskolornas kvalitetssystem. Största delen av auditeringarna genomförs internationellt.

Auditeringsmetoden har utvecklats på basis av en analys av den första auditeringsomgången och insamlad respons så att auditeringen har en starkare förankring i högskolans strategiska mål och kvalitetshandlingen av den examensinriktade utbildningen. Högskolan kan välja att utvärdera kvalitetshandlingen för en funktion som är central med tanke på högskolans strategi eller profilering.

Utöver auditeringar genomför Rådet för utvärdering av högskolorna

- kvalitetsenhetsutvärderingar inom utbildningen
- utvärderingar av utbildningsområden och -teman
- en utvärdering av internationella program (2012)
- en utvärdering av utbildningen inom småbarnsfostran (2012-2013).

3.5 Internationella utvärderingar

Under utvärderingsplanperioden deltar Finland i PISA-, PIAAC-, TALIS- och AHELO-projekten som organiseras av OECD. För Finlands del står undervisnings- och kulturministeriet för finansieringen med undantag för PIAAC, som finansieras och förvaltas tillsammans med arbets- och näringsministeriet.

I PISA (Programme for International Student Assessment) utvärderas 15-åriga ungdomars kunskaper i matematik, naturvetenskaper och läsförståelse. Följande undersökning görs 2012 och resultaten publiceras 2013. Undersökningen genomförs av Pedagogiska forskningsinstitutet vid Jyväskylä universitet.

Finland deltar också IEA:s (The International Association for the Evaluation of Educational Achievement) undersökningar TIMSS 2011 (matematik och naturvetenskaper) och PIRLS 2011 (läsförståelse). Rapporterna för dessa publiceras i december 2012. Pedagogiska forskningsinstitutet vid Jyväskylä universitet svarar som IEA:s nationella organ för genomförandet av undersökningarna.

I PIAAC (Programme for International Assessment of Adult Competencies) utreds vuxnas läsförståelse, numeriska färdigheter samt

problemlösningsfärdigheter i en datateknisk miljö.

Datainsamlingen för undersökningen inleddes i september 2011 och avslutas våren 2012. De första resultaten publiceras 2013. Undersökningen genomförs av Pedagogiska forskningsinstitutet vid Jyväskylä universitet i samarbete med Statistikcentralen.

I TALIS-projektet (Teaching and Learning International Survey) riktas en enkät till lärare och rektorer för att utreda deras uppfattningar om bl.a. kompletterande utbildning och skolans arbetsförhållanden samt om hur dessa inverkar på undervisningen och inlärningen. Resultaten publiceras år 2014. Undersökningen genomförs av Pedagogiska forskningsinstitutet vid Jyväskylä universitet.

Åren 2010–2012 ordnade OECD en förutredning för ett forskningsprojekt som utvärderar högskolestuderandenas kunskaper (AHELO-FS, Assessment of Higher Education Learning Outcomes – Feasibility Study). Målet med projektet är att ge information om studerandenas kunskaper och verktyg för att utveckla undervisningen. I förutredningen avgörs om det är möjligt att utvärdera studenternas inlärning och kunskaper på internationell nivå. Finland deltar i en del som mäter studerandenas generiska färdigheter. I förundersökningen deltar 6 universitet och 7 yrkeshögskolor i Finland.

4 Finansiering

Finansieringen för utvärderingsverksamheten beviljas under moment 29.01.04 under huvudklassen för undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde i statsbudgeten. Nettoanslaget för utvärdering av utbildningen och högskolorna år 2012 är 2 489 000 euro. Anslaget får användas:

- 1 till utvärdering av utbildningen högst 915 000 euro och
- 2 till omkostnader som rådet för utvärdering av högskolorna har.

Auditeringen av högskolornas kvalitetssystem som genomförs av Rådet för utvärdering av högskolorna är delvis avgiftsbelagd.

Om finansieringen av Utbildningsstyrelsens utvärderingsverksamhet avtalar man genom resultatavtal med undervisnings- och kulturministeriet.

Enligt regeringens rambeslut är finansieringen för 2012–2013 på 2011 års nivå. Finansieringen av utvärderingsverksamheten åren 2014–2015 behandlas som en helhet i samband med grundandet av nationella centret för utbildningsevaluering.

Utvärderingen av temat ”Att lära sig att lära” genomförs med separat finansiering, likaså de internationella utvärderingarna.

5 Uppföljning

Genomförandet av utvärderingsplanen uppföljs i samband med de årliga samtalen mellan undervisnings- och kulturministeriet och utvärderingsråden och resultatavtalsförhandlingarna mellan undervisnings- och kulturministeriet och Utbildningsstyrelsen. När nationella centret för utbildningsevaluering grundats förhandlar man med centret. Utvärderingsplanen justeras år 2013, varvid man beaktar konsekvenserna av grundandet av centret.

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Undervisnings- och kulturministeriet

Ministry of Education and Culture

Ministère de l'Éducation et de la culture

ISBN 978-952-263-119-0 (PDF)

ISSN-L 1799-0343

ISSN 1799-0351 (Online)

Helsingfors 2012